BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS

DĖL AUDRIO ŠIMO

2026-03- Nr. EP-
Biržai

Biržų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – Komisija): Komisijos pirmininkė Irutė Varzienė, pirmininkės pavaduotoja Audronė Garšvaitė, nariai Dalia Baltrušaitienė ir Justina Salienė, išnagrinėjusi 2026 m. sausio 29 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos nario pranešimą „Dėl galimo Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo ir Valstybės politikų elgesio kodekso pažeidimo“, atsižvelgusi į tyrimo metu surinktą medžiagą, įvertinusi aplinkybes dėl Biržų rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybos nario Audrio Šimo elgesio, kuris galimai yra nesuderinamas su Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 11 straipsnyje įtvirtinta pareiga nusišalinti, ir kuriuo jis galimai pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 3 ir 7 dalyse nustatytų valstybės politikų elgesio viešajame gyvenime principus,

n u s t a t ė:

Tyrimo pagrindas ir dalykas

Komisija gavo 2026 m. sausio 29 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos nario (duomenys neskelbiami) pranešimą „Dėl galimo Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo ir Valstybės politikų elgesio kodekso pažeidimo“ (registracijos data 2026-01-30 Nr. EP-7) (toliau – Pranešimas), kuriuo pareiškėjas (duomenys neskelbiami) prašo Komisiją išnagrinėti Pranešime nurodytas aplinkybes ir įvertinti Tarybos nario Audrio Šimo elgesį Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo bei Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso kontekste ir priimti motyvuotą sprendimą, kuris leistų jį patikrinti aukštesnėje institucijoje, jei toks poreikis kiltų.

Komisija 2026 m. vasario 5 d. posėdyje susipažino su Pranešime nurodyta informacija ir, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso (toliau – Kodeksas) 6 straipsnio 1 dalies 2 punktu ir 3 dalimi, Komisijos nuostatų, patvirtintų Biržų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. T-147 „Dėl Biržų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatų patvirtinimo“ (su visais pakeitimais ir papildymais) (toliau – Nuostatai), 30 punkto 30.1 papunkčiu pradėjo tyrimą dėl valstybės politiko Savivaldybės tarybos nario Audrio Šimo elgesio, kuris galimai pažeidžia Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas ir Kodekso 4 straipsnyje įtvirtintus sąžiningumo ir nesavanaudiškumo principus.

Informacija apie galimai pažeistus valstybės politikų elgesio principus pateikta 2026 m. sausio 29 d. Pranešime, kuriame pareiškėjas nurodo, kad A. Šimas 2025 m. lapkričio 25 d. vykusiame Teritorijų vystymo ir aplinkos apsaugos komiteto posėdyje aktyviai dalyvavo diskusijoje ir balsavo dėl svarstomo 2025-11-19 sprendimo projekto Nr. TSP-271 „Dėl 2026 m. nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“, tačiau 2025 m. lapkričio 27 d. vykusiame Biržų rajono savivaldybės tarybos posėdyje, svarstant tą patį sprendimo projektą jis nusišalino nuo klausimo svarstymo ir balsavimo, nurodydamas galimą privačių ir viešųjų interesų konfliktą. Pareiškėjas nurodo, kad *„tokia Tarybos nario elgsena kelia pagrįstų abejonių, ar interesų konflikto situacija nebuvo aktuali ir ankstesnėje sprendimo rengimo / svarstymo stadijoje.“*

Pareiškėjas Pranešime nurodo kad pagal Įstatymo 2 straipsnio 2 dalį interesų konfliktas yra situacija, kai deklaruojantis asmuo, atlikdamas tarnybines pareigas ar vykdydamas tarnybinį

pavedimą, turi priimti ar dalyvauti priimant sprendimą arba įvykdyti pavedimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais. Pagal Įstatymo 11 straipsnio 1 dalį valstybės politikas privalo nusišalinti nuo sprendimų rengimo, svarstymo ar priėmimo, jeigu sprendimas gali sukelti interesų konfliktą. „*2025 m. lapkričio 25 d. vykusio Teritorijų vystymo ir aplinkos apsaugos komiteto posėdžio metu Tarybos narys Audrys Šimas: nenusišalino nuo klausimo svarstymo; aktyviai dalyvavo diskusijoje; teikė konkretų siūlymą; dalyvavo balsavime.“* Pareiškėjas taip pat nurodo, kad *„dalyvavimas Teritorijų vystymo ir aplinkos apsaugos komiteto posėdyje, teikiant pasiūlymus dėl svarstomo sprendimo projekto ir balsuojant dėl jo, galinčio turėti įtakos jo asmeniniams turtiniams interesams, yra nesuderinamas su Įstatymo 11 straipsnyje įtvirtinta pareiga nusišalinti.”* Pareiškėjo nuomone *„Nurodytas elgesys taip pat turėtų būti vertintinas Valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio kontekste, galimai pažeidžiant: sąžiningumo principą – nes interesų konfliktas galimai nebuvo valdomas nuosekliai viso sprendimo rengimo ir priėmimo metu; nesavanaudiškumo principą – nes politikas aktyviai dalyvavo formuojant sprendimą, galintį turėti įtakos jo turtiniams interesams.“*

Toliau pranešime pareiškėjas (duomenys neskelbiami) pateikia nuorodas į VTEK praktiką sprendžiant jo manymu analogišką situaciją – *„Remiantis VTEK praktika (2022-09-28 posėdyje priimtas sprendimas dėl* (duomenys neskelbiami) *rajono Tarybos nario) galima matyti, jog nuosekliai laikomasi pozicijos, kad interesų konflikto vengimo ir nusišalinimo pareiga taikoma visame sprendimų rengimo procese, o ne tik galutinio sprendimo priėmimo stadijoje. VTEK savo sprendimuose yra konstatavusi, kad dalyvavimas darbo grupių, komisijų ar kitų kolegialių darinių veikloje, kai formuojamas sprendimo turinys, teikiami pasiūlymai ar daroma reali įtaka galutiniam sprendimui, laikytinas sprendimų rengimu VPIDĮ prasme. Todėl aktyvus dalyvavimas tokioje veikloje esant galimam privačiam interesui vertinamas kaip interesų konflikto nevengimas, net jeigu vėliau asmuo nusišalina nuo galutinio sprendimo priėmimo.“ Toliau Pranešime pareiškėjas rašo, kad atsižvelgiant į tai, Teritorijų vystymo ir aplinkos apsaugos komiteto posėdis laikytinas sprendimų rengimo stadija, kuriai taikomi Įstatymo 11 straipsnio reikalavimai. Faktas, kad Tarybos narys nusišalino 2025 m. lapkričio 27 d. vykusiame Tarybos posėdyje leidžia daryti pagrįstą išvadą, jog galimas interesų konfliktas jam buvo žinomas arba turėjo būti žinomas ir Teritorijų vystymo ir aplinkos apsaugos komiteto posėdžio metu.“*.

Komisijos tyrimo dalykas – ar Tarybos narys Audrys Šimas dalyvaudamas 2025 m. lapkričio 25 d. vykusiame Teritorijų vystymo ir aplinkos apsaugos komiteto posėdyje ir balsuodamas dėl svarstomo 2025-11-19 sprendimo projekto Nr. TSP-271 „Dėl 2026 m. nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“, nepažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimų, įpareigojančių teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra, o interesų konfliktui kilus – nusišalinti, ir Valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnyje įtvirtintų sąžiningumo ir nesavanaudiškumo principų, galimai siekdamas asmeninės finansinės naudos.

Teisinis pagrindas

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 1 punkte įtvirtinta, kad Etikos komisija prižiūri, kaip meras ir savivaldybės tarybos nariai laikosi šio įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, reikalavimų. To paties įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 3 punkte nustatyta, kad etikos komisija tiria ir priima sprendimus dėl mero ir savivaldybės tarybos narių veiklos atitikties šio įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių mero ir savivaldybės tarybos narių veiklą ir elgesį, nuostatoms.

Etikos komisija sudaryta Biržų rajono savivaldybės tarybos 2023 m. birželio 16 d. sprendimu Nr. T-173 „Dėl Biržų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos sudarymo“ (2025 m. gegužės

30 d. pakeitimu Nr. T-145) Biržų rajono savivaldybės tarybos (toliau – Taryba) įgaliojimų laikui iš 6 narių.

Etikos komisijos nuostatų, patvirtintų Biržų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. T-147 (su visais pakeitimais) (toliau – Nuostatai), 12 punkto 12.3 papunktyje nurodyta, kad komisija tiria ir priima sprendimus dėl Savivaldybės mero ir Tarybos narių veiklos atitikties Vietos savivaldos įstatymo, Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, Tarybos veiklos reglamento, kitų teisės aktų, reglamentuojančių Savivaldybės mero ir Tarybos narių veiklą ir elgesį, nuostatoms. Nuostatų 30.1 punkte įtvirtinta, kad valstybės politiko elgesio tyrimas gali būti pradėtas, kai yra gautas fizinio ar juridinio asmens skundas, kreipimasis ar pranešimas apie valstybės politiko galimai padarytą Valstybės politikų elgesio kodekso, Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo ar kitų teisės aktų pažeidimo; Nuostatų 33 punkte įtvirtinti teisiniai pagrindai, kuriais vadovaujantis Komisija gali nepadėti tyrimo; Nuostatų 48 punkto 48.3 papunktyje nurodyta, kad atlikusi tyrimą Komisija gali priimti vieną iš Kodekse numatytų sprendimų. Sprendimai, kuriuos gali priimti Komisija baigusi tyrimą nustatyti Kodekso 9 straipsnyje.

Įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad deklaruojančiam asmeniui draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas tarnybines pareigas, jeigu atliekamos tarnybinės pareigos yra susijusios su jo privačiais interesais. Apie Įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nurodytus atvejus, prieš atlikdamas tarnybines pareigas arba pradėjęs jas atlikti, deklaruojantis asmuo privalo informuoti institucijos ar įstaigos vadovą ar jo įgaliotą asmenį arba kitą į pareigas priimantį ar skiriantį subjektą, arba kolegialią valstybės ar savivaldybių instituciją (kai deklaruojantis asmuo yra kolegialios valstybės ar savivaldybių institucijos narys) ir asmenis, kurie kartu atlieka tarnybines pareigas, pareikšti apie nusišalinimą ir jokia forma nedalyvauti toliau atliekant tarnybines pareigas.

Pagal Įstatymo 2 straipsnio 5 dalies 1 punktą, valstybės politikai laikomi valstybinėje tarnyboje dirbančiais asmenimis. Taigi Tiriamajam, einančiam valstybės politiko (Savivaldybės tarybos nario) pareigas, Įstatymo nuostatos taikomos tiesiogiai ir visos apimties. Įstatyme taip pat nurodyta, jog deklaruojantys asmenys yra valstybinėje tarnyboje dirbantys asmenys ir Įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodyti asmenys (1 straipsnis).

Pagal įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punktą deklaruojantys asmenys įpareigojami teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, kad toks konfliktas yra. Tarybos nario pareiga vengti interesų konflikto taip pat nustatyta ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 10 straipsnio 4 punkte.

Kodekso 6 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad valstybės politikų elgesio, kuriuo pažeidžiami šiame kodekse nustatyti valstybės politikų elgesio principai ir nuostatos, tyrimą atlieka institucijos, kurioje valstybės politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka sudarytos komisijos; savivaldybių tarybose – savivaldybių tarybų sprendimu iš jų narių ir gyvenamųjų vietovių bendruomenių atstovų sudarytos etikos komisijos. Kodekso 6 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytų komisijų darbo ir sprendimų priėmimo tvarką vadovaujantis šiuo kodeksu nustato institucijų, kurios jas sudarė, veiklą reglamentuojantys įstatymai ir kiti teisės aktai.

Kodekso 4 straipsnyje įvardijami valstybės politikų elgesio principai, kuriais jie privalo vadovautis viešajame gyvenime: pagarba žmogui ir valstybei, teisingumas, sąžiningumas, skaidrumas ir viešumas, padorumas, pavyzdingumas, nesavanaudiškumas, nešališkumas ir atsakomybė.

Kodekso 7 straipsnyje įtvirtinti pagrindai, kuriems esant gali būti pradėtas valstybės politiko elgesio tyrimas, įtvirtinti – fizinio ar juridinio asmens skundas, kreipimasis ar pranešimas apie valstybės politiko galimai padarytą šiame kodekse nustatytų valstybės politikų elgesio principų, nuostatų ar institucijos, kurioje politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose

valstybės politikui nustatytų reikalavimų pažeidimą; visuomenės informavimo priemonėse paskelbta pagrįsta informacija apie valstybės politiko galimai padarytą pažeidimą. Šiame straipsnyje nustatyta ir valstybės politiko tyrimo eiga, Etikos komisijos teisės ir prievolės, valstybės politiko, kurio elgesys tiriamas, teisės.

Nustatytos faktinės aplinkybės

1. Audrys Šimas 2023 – 2027 m. kadencijos Biržų rajono savivaldybės tarybos narys ir Teritorijų vystymo ir aplinkos apsaugos komiteto narys.

2. 2025 m. lapkričio 25 d. vyko Teritorijų vystymo ir aplinkos apsaugos komiteto posėdis, kurio metu buvo svarstomas sprendimo projektas Nr. TSP-271 „Dėl 2026 m. nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“:

”1. Nustatyti 2026 m. nekilnojamojo turto mokesčio tarifus:

1.1. 0,1 proc. pagrindinio gyvenamojo būsto mokestinės vertės daliai, viršijančiai šio turto neapmokestinamąjį dydį;

1.2. 0,5 proc. mokestinės vertės:

1.2.1. viešųjų įstaigų, asociacijų, kitų religinių bendruomenių, bendrijų ir centrų, daugiabučių namų savininkų bendrijų, garažų eksploatavimo bendrijų ir sodininkų bendrijų, labdaros ir paramos fondų veiklai naudojamam nekilnojamajam turtui;

1.2.2. viešbučių, maitinimo ir poilsio paskirties nekilnojamajam turtui;

1.2.3. pirmą kartą Savivaldybės teritorijoje pradedančių veiklą fizinių ir juridinių asmenų ekonominėje veikloje naudojamam nekilnojamajam turtui, pirmus tris jų veiklos metus;

1.3. 5 proc. mokestinės vertės fiziniams ir juridiniams asmenims priklausančiam apleistam, neprižiūrimam turtui;

1.4. 3 proc. mokestinės vertės vėjo elektrinėms (jėgainėms);

1.5. 0,7 proc. – mokestinės vertės kitam, 1.1–1.4 papunkčiuose neišvardintam, nekilnojamajam turtui.

2. Nustatyti pagrindinio gyvenamojo būsto mokestinės vertės neapmokestinamąjį dydį – 450 000 Eur.

3. Pripažinti netekusiu galios Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. gegužės 31 d. sprendimą Nr. T-148 „Dėl nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“.

4. Nustatyti, kad šis sprendimas:

4.1. skelbiamas Teisės aktų registre ir Biržų rajono savivaldybės interneto svetainėje;

4.2. įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.“

Audrys Šimas dalyvavo minėto sprendimo projekto svarstyme, pateikė konkretų pasiūlymą padidinti sprendimo projekto 1 punkto 1.1 papunktyje nurodyto turto (*pagrindinio gyvenamojo būsto mokestinės vertės daliai, viršijančiai šio turto neapmokestinamąjį dydį)* mokestinį tarifą vietoj 0,1 proc. nustatant 0,5 proc. mokestinės vertės ir dalyvavo balsavime. Teritorijų vystymo ir aplinkos apsaugos komiteto nariai balsų dauguma A. Šimo pasiūlymui pritarė.

3. 2025 m. lapkričio 27 d. posėdyje Savivaldybės taryba svarstė sprendimo projektą Nr. TSP-271 „Dėl 2026 m. nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“, nuo šio sprendimo svarstymo nusišalino 6 tarybos nariai, jų tarpe ir Audrys Šimas „dėl *galimo ir abejotino viešų ir privačių interesų konflikto“*.

Tarybos posėdžio metu pranešėja pateikė informaciją, kad palyginus su 2024 m. Tarybos sprendimu Nr. T-148 „Dėl nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“, kurio buvo nustatyti tarifai 2025 metams, svarstomame sprendimo projekte keičiasi: *nustatomas pagrindinio gyvenamojo būsto mokestinės vertės neapmokestinamasis dydis – 450 000 Eur.; siūloma nustatyti 0,1 proc. pagrindinio gyvenamojo būsto mokestinės vertės daliai, viršijančiai šio turto neapmokestinamąjį dydį; nustatyti 5 proc. mokestinės vertės fiziniams ir juridiniams asmenims priklausančiam apleistam, neprižiūrimam turtui (2025 m. nustatytas 3 proc.); siūloma nustatyti 0,7 proc. mokestinės vertės*

kitam, 1.1–1.4 papunkčiuose neišvardintam, nekilnojamajam turtui (2025 m. nustatytas 1 proc. tarifas). Tarifas siūlomas sumažinti, kadangi nuo 2026-01-01 keičiasi apmokestinamo nekilnojamo turto mokestinė vertė, bei buvo atsižvelgta į Pramonės prekybos ir amatų rūmų raštą, kuriame siūloma nekilnojamo komercinio turto mokestį didinti diferencijuotai, akcentuojama, kad didėja turto mokestinės vertės ir prašoma pirmais metais daug nepadidinti turto mokesčio, kad nenukentėtų verslininkai, jame yra pateiktos mokesčio apskaičiavimo formulės, tai pagal jas buvo paskaičiuoti mokesčių tarifai, kad nepadidėtų 2026 m. nekilnojamo turto mokesčiai, tai Savivaldybė į prašymą atsižvelgė ir siūlo komercinės paskirties turtui nustatyti 0,7 proc. tarifą vietoj 2025 m. buvusio 1 proc. tarifo.

Savivaldybės meras informavo, kad Teritorijų vystymo ir aplinkos apsaugos komitetas pasiūlė sprendimo 1,1 punkte nurodytą 0,1 proc. tarifą padidinti iki 0,5 proc. Taryba balsų dauguma pritarė Teritorijų vystymo ir aplinkos apsaugos komiteto pasiūlymui „*nustatyti 2026* m. *0,5 proc. mokestinės vertės pagrindinio gyvenamojo būsto mokestinės vertės daliai, viršijančiai šio turto neapmokestinamąjį dydį“.*

Savivaldybės taryba balsų dauguma priėmė sprendimą (įregistruotas 2025-11-28 Nr. T-235):

„1. Nustatyti 2026 m. nekilnojamojo turto mokesčio tarifus:

1.1. 0,5 proc. mokestinės vertės:

1.1.1. pagrindinio gyvenamojo būsto mokestinės vertės daliai, viršijančiai šio turto neapmokestinamąjį dydį;

1.1.2. viešųjų įstaigų, asociacijų, kitų religinių bendruomenių, bendrijų ir centrų, daugiabučių namų savininkų bendrijų, garažų eksploatavimo bendrijų ir sodininkų bendrijų, labdaros ir paramos fondų veiklai naudojamam nekilnojamajam turtui;

1.1.3. viešbučių, maitinimo ir poilsio paskirties nekilnojamajam turtui;

1.1.4. pirmą kartą Savivaldybės teritorijoje pradedančių veiklą fizinių ir juridinių asmenų ekonominėje veikloje naudojamam nekilnojamajam turtui, pirmus tris jų veiklos metus;

1.2. 5 proc. mokestinės vertės fiziniams ir juridiniams asmenims priklausančiam apleistam, neprižiūrimam turtui;

1.3. 3 proc. mokestinės vertės vėjo elektrinėms (jėgainėms);

1.4. 0,7 proc. mokestinės vertės kitam, 1.1–1.3 papunkčiuose neišvardintam, nekilnojamajam turtui.

2. Nustatyti pagrindinio gyvenamojo būsto mokestinės vertės neapmokestinamąjį dydį – 450 000 Eur.

3. Pripažinti netekusiu galios Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. gegužės 31 d. sprendimą Nr. T-148 „Dėl nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“.

4. Nustatyti, kad šis sprendimas:

4.1. skelbiamas Teisės aktų registre ir Biržų rajono savivaldybės interneto svetainėje;

4.2. įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.“

Šis Tarybos sprendimas pagal jo pobūdį ir taikymo apimtį yra norminis administracinis aktas. Pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 9 dalį, norminis administracinis aktas – tai viešojo administravimo subjekto priimtas daugkartinio taikymo teisės aktas, nustatantis elgesio taisykles, skirtas individualiai neapibrėžtai asmenų grupei. Sprendimas nėra adresuotas jokiam konkrečiam subjektui, nenustato individualios teisės ar pareigos konkretiems fiziniams ar juridiniams asmenimis, o Sprendimo galiojimas nukreiptas į ateityje vyksiančius teisinius santykius, nes įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.

4. Audrio Šimo viešai skelbiamos Metinės gyventojo (šeimos) turto deklaracijos duomenų išrašo duomenys:

Ataskaitiniai metai: 2024, duomenys pateikti pirmą kartą: 2025-05-02, aktualūs duomenys pateikti 2025-05-02.

Butų daugiabučiuose namuose, esančių Lietuvos Respublikoje, vertė (duomenys neskelbiami) eur.
Kitų statinių (sodo namelių, garažų, inžinerinių statinių), esančių Lietuvos Respublikoje, vertė (duomenys neskelbiami) eur.
jo sutuoktinės turto duomenys:
Butų daugiabučiuose namuose, esančių Lietuvos Respublikoje, vertė (duomenys neskelbiami) eur.
Kitų statinių (sodo namelių, garažų, inžinerinių statinių), esančių Lietuvos Respublikoje, vertė (duomenys neskelbiami) eur.
Kokia bus A. Šimo turto vertė 2026 m., kai įsigalios Tarybos sprendimas, nėra galimybės nustatyti.

Audrio Šimo paaiškinimas

A. Šimas el.paštu etika@birzai.lt 2026 m. vasario 17 d. pateikė „Paaiškinimus dėl atliekamo tyrimo“ (2026-02-18 Nr. EP-12), kuriame nurodo, kad nesutinka su pareiškėjo (duomenys neskelbiami) nuomone, kad pažeidė teisės aktų nuostatas dalyvaudamas 2025 m. lapkričio 25 d. vykusio Teritorijų vystymo ir aplinkos apsaugos komiteto posėdyje, kuriame buvo svarstomas Tarybos sprendimo projektas Nr. TSP-271 „Dėl 2026 m. nekilnojamo turto mokesčių tarifų“, o 2025 m. lapkričio 27 d. vykusio Tarybos posėdyje nuo šio sprendimo projekto nusišalino, todėl *pareiškėjas „mano, kad pažeidžiau įstatymo ir Kodekso nuostatas, kadangi „galimas interesų konfliktas jam buvo žinomas arba turėjo būti žinomas ir Teritorijų vystymo ir aplinkos apsaugos komiteto posėdžio metu“.* A. Šimas pažymi, kad „*Taryba, nustatydama nekilnojamo turto mokesčio dydžius Biržų rajono savivaldybėje, įgyvendino norminių aktų (Vietos savivaldos įstatymo ir Nekilnojamo turo mokesčio įstatymo) reikalavimus“.* Taip pat pažymi*, kad Tarybos sprendimu nebuvo sprendžiama dėl jokio konkrečiai man ar/ir mano artimiesiems priklausančio turto apmokestinimo. Sprendimu nustatant įvairaus nekilnojamo turto apmokestinimo tarifus nei man, nei kitiems tarybos nariams nebuvo sudarytos jokios išskirtinės sąlygos, lyginant su kitais asmenimis. Vadinasi, interesų konflikto svarstant ir priimant Tarybos sprendimą „Dėl 2026 metų nekilnojamo turto mokesčių tarifų“ nebuvo*“, todėl jis ir dalyvavo šį sprendimą svarstant komitete, o Tarybos posėdžio metu, kadangi penki Tarybos nariai prieš svarstant šį sprendimą pareiškė nusišalinimus (pirmasis nusišalinantis Tarybos narys pareiškė, kad nusišalina dėl to, kad „artimas asmuo valdo komercinį nekilnojamą turtą“ kiti tikslių priežasčių, dėl kurių kyla interesų konfliktas, neįvardino), tokiu savo elgesiu sukeldami regimybę esą asmenims, turintiems komercinio nekilnojamo turto, iškyla viešų ir privačių interesų konfliktas. A. Šimas paaiškinime rašo, kad *„atsižvelgdamas į sukeltą regimybę nurodžiau, kad dėl galimo ir abejotino viešų ir privačių interesų konflikto bandau nusišalinti“ ir nebedalyvavau šio projekto svarstyme“.* Paaiškinime, A. Šimas atkreipia dėmesį, kad šiuo Tarybos sprendimu buvo priimamas sprendimas ne tik dėl komercinio turto mokesčio tarifo, bet ir dėl pagrindinio gyvenamojo būsto mokestinės vertės dydžio, todėl buvo sprendžiama dėl mokesčių visiems nekilnojamo turto objektams, o ne priimami kokie nors individualūs sprendimai. Paaiškinimo pabaigoje A. Šimas nurodo, kad „*Aukščiau nurodytos aplinkybės ir paaiškinimai patvirtina, jog nepažeidžiau Įstatymo ir Kodekso nuostatų.*“

A. Šimas Etikos komisijos kvietimu dalyvavo 2026 m. vasario 24 d. Etikos komisijos posėdyje, kuriame iš esmės pakartojo paaiškinime pateiktus teiginius, pabrėžė, kad Tarybos posėdžio metu abejojo ar jam reikia nusišalinti, tačiau nusišalino, manydamas, kad nusišalinti yra geriau, nei nenusišalinti, tačiau mano, kad šis sprendimas yra norminis teisės aktas, skirtas visiems savivaldybės gyventojams tame tarpe ir visiems Tarybos nariams, šis teisės aktas netaikomas jam, jo artimiesiems ar jo įmonei tiesiogiai, tiesioginės naudos jis negaus.

Tyrimo eiga

Etikos komisija 2026 m. vasario 5 d. posėdyje (2026-02-05 Nr. EP-8) pradėjo tyrimą dėl **S**avivaldybės tarybos nario Audrio Šimo elgesio, kuris galimai pažeidžia Įstatymo ir Kodekso nuostatas. 2026 m. vasario 9 d. Komisija el.paštu išsiuntė pranešimą Pareiškėjui (duomenys neskelbiami) Nr. EP-9 „Dėl Jūsų 2026-01-29 pranešimo“ ir tiriamajam A. Šimui Nr. EP-10 „Dėl

pradėto tyrimo“ bei paprašė A Šimo iki 2026-02-17 pateikti paaiškinimą dėl Pranešime nurodytų aplinkybių. A. Šimas paaiškinimą pateikė per nustatytą terminą 2026-02-17 „Paaiškinimai dėl atliekamo tyrimo“(užregistruotas 2026-02-18 Nr. EP-12).

Gavusi dokumentus Etikos komisija juos aptarė 2026 m. vasario 24 d posėdyje, į kurį buvo pakviestas ir jame dalyvavo Savivaldybės meras. Meras paaiškino, kad nuo 2026 m. sausio 1 d. įsigalios naujos nekilnojamojo turto mokestinės vertės, kurios galios 3 metus. Masinio vertinimo būdu įvertinto nekilnojamojo turto mokestinės vertės išaugo. Pagal Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo nuostatas, jeigu nuo kito mokestinio laikotarpio mokestis už nekilnojamąjį turtą bus skaičiuojamas taikant naujai atlikto masinio nekilnojamojo turto vertinimo metu nustatytą vertę, kitą mokestinį laikotarpį galiosiantį naują konkretų mokesčio tarifą savivaldybės taryba gali nustatyti iki einamojo mokestinio laikotarpio gruodžio 1 dienos. Savivaldybės meras mano, kad šis sprendimas yra norminis teisės aktas taikomas visiems be išimtiems savivaldybės gyventojams, o dėl norminių teisės aktų priėmimo yra ne vienas VTEK išaiškinimas, kad Tarybos nariams nusišalinti nereikia, taip pat Savivaldybė turi ir keletą VTEK sprendimų, kuriuose nenustatytas Tarybos nariams Įstatymo pažeidimas, dėl to, kad jie nenusišalino kai buvo svarstomas ir priimamas norminis teisės aktas.

Etikos komisijos posėdyje dalyvavo ir tiriamasis A. Šimas, kuris iš esmės pakartojo savo paaiškinime pateiktus teiginius, sakė, kad pridurti nieko negali, Tarybos posėdžio metu abejojo ar jam reikia nusišalinti, tačiau nusišalino, manydamas, kad nusišalinti yra geriau, nei nenusišalinti, tačiau mano, kad šis teisės aktas yra norminis dokumentas, skirtas visiems savivaldybės gyventojams ir Tarybos nariams, šis teisės aktas netaikomas jam ar jo įmonei tiesiogiai, tiesioginės naudos jis negaus. Komisijos nariai taip pat išreiškė nuomonę, kad šis Tarybos sprendimas yra norminis teisės aktas, galiojantis į ateitį, tačiau siekdami išsiaiškinti A. Šimo asmeninį suinteresuotumą, ar jis galėjo gauti akivaizdžią naudą sau, pateikdamas pasiūlymus dėl nekilnojamo turto tarifo nusprendė peržiūrėti viešai skelbiamą Tarybos nario Audrio Šimo turto deklaraciją, kad nustatyti turto vertės dydį.

Etikos komisija 2026 m. kovo 5 d. posėdyje Komisijos nariai išnagrinėjo Audrio Šimo turto deklaraciją: turimų butų vertė (duomenys neskelbiami) eur., gyvenamųjų namų vertė (duomenys neskelbiami) eur., kitų statinių vertė (duomenys neskelbiami) eur., turimų akcijų vertė (duomenys neskelbiami) eur. Jo sutuoktinės turto vertė – turimų butų vertė (duomenys neskelbiami) eur., gyvenamųjų namų vertė (duomenys neskelbiami) eur., kitų statinių vertė (duomenys neskelbiami) eur., Kokia bus A. Šimo turto vertė 2026 m., kai įsigalios sprendimas, nėra galimybės nustatyti. Komisija negali vertinti aplinkybių, kurios ateityje gali būti sietinos su asmens turtiniu ar neturtiniu suinteresuotumu, aplinkybių vertinimas negali būti grindžiamas prielaidomis, nerealiomis ir mažai tikėtinomis hipotetinėmis išvadomis ir spėliojimais apie valstybės politiko ateityje turėsimą suinteresuotumą, todėl daro prielaidą, kad jis neturėjo turtinio ar neturtinio suinteresuotumo dalyvaudamas Teritorijų vystymo ir aplinkos apsaugos komitete sprendimo projekto Nr. TSP-271 „Dėl 2026 m. nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“, kuris nukreiptas į ateitį, svarstyme.

Etikos komisija tyrimą dėl Audrio Šimo elgesio baigė 2026 m. kovo 5 d. (Protokolas 2026-03-09 Nr. EP-15).

Teisinis vertinimas ir motyvai

Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau - Įstatymas) 3 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyta, kad deklaruojantys asmenys įpareigojami teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, kad toks konfliktas yra. Tarybos nario pareiga vengti interesų konflikto taip pat nustatyta ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 10 straipsnio 4 punkte.

Deklaruojančiam asmeniui draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas tarnybines pareigas, jeigu atliekamos tarnybinės pareigos yra susijusios su jo privačiais interesais (Įstatymo 11 straipsnio 1 dalis). Apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytus atvejus, prieš atlikdamas tarnybines pareigas arba pradėjęs jas atlikti, deklaruojantis asmuo privalo informuoti institucijos ar įstaigos vadovą ar jo įgaliotą asmenį arba kitą

į pareigas priimantį ar skiriantį subjektą, arba kolegialią valstybės ar savivaldybių instituciją (kai deklaruojantis asmuo yra kolegialios valstybės ar savivaldybių institucijos narys) ir asmenis, kurie kartu atlieka tarnybines pareigas, pareikšti apie nusišalinimą ir jokia forma nedalyvauti toliau atliekant tarnybines pareigas (Įstatymo 11 straipsnio 2 dalis).

Interesų konfliktas – tai situacija, kai deklaruojantis asmuo, atlikdamas tarnybines pareigas ar vykdydamas tarnybinį pavedimą, turi priimti ar dalyvauti priimant sprendimą arba įvykdyti pavedimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais. Privatūs interesai – deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens) suinteresuotumas asmenine turtine ar neturtine nauda, deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens) moralinė skola, moralinis įsipareigojimas ar kitas panašaus pobūdžio interesas deklaruojančiam asmeniui atliekant tarnybines pareigas (Įstatymo 2 straipsnio 2 ir 3 dalys). Artimi asmenys - tai deklaruojančio asmens sutuoktinis, sugyventinis, partneris, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka (toliau – partneris), taip pat jų ir deklaruojančio asmens tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), seneliai, vaikaičiai ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai (Įstatymo 2 straipsnio 1 dalis).

Pagal Lietuvos administracinių teismų suformuotą praktiką, kiekvienu atveju konstatuojant, kad valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo veikė interesų konflikto situacijoje, turi būti aiškiai ir nedviprasmiškai nurodoma, kokios faktinės aplinkybės patvirtina asmens turėtą turtinį ar neturtinį suinteresuotumą. Šių aplinkybių vertinimas negali būti grindžiamas prielaidomis, nerealiomis ar mažai tikėtinomis hipotetinėmis išvadomis ir spėliojimais apie valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens galimai turėtą ar ateityje būsiantį suinteresuotumą *(LVAT 2014 m. balandžio 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A442-1009/2014)*. Taigi interesų konfliktas turi būti ne spėjamas ar menamas, bet tiesioginis ir akivaizdus. Analizuojamoje A. Šimo situacijoje duomenų, kad sprendimas yra susijęs su jo privačiais interesais, nenustatyta. Paaiškinime A. Šimas pažymi, kad Tarybos sprendimu nebuvo sprendžiama dėl jokio konkrečiai jam ar/ir jo artimiesiems priklausančio turto apmokestinimo. Sprendimu nustatant įvairaus nekilnojamo turto apmokestinimo tarifus nei jam, nei kitiems Tarybos nariams nebuvo sudarytos jokios išskirtinės sąlygos, lyginant su kitais asmenimis.

Nagrinėjamuoju atveju nustatyta, kad vertinamas sprendimas yra norminis teisės aktas, kuriuo nustatomi ateityje taikytini mokesčių tarifai asmenims, turintiems nekilnojamąjį turtą, tame tarpe ir komercinės paskirties nekilnojamą turtą. Kadangi komercinis nekilnojamasis turtas gali būti įgyjamas ar perleidžiamas, nėra iš anksto žinoma, kurie konkretūs asmenys ateityje jį įgis ar valdys. Todėl negalima daryti prielaidų dėl galimo būsimo konkrečių asmenų suinteresuotumo.

Svarstant sprendimo projektą Taryboje A. Šimas nusišalino, nurodęs, kad nusišalina dėl turimo nekilnojamo turto. Komisijos turimais duomenimis, tarybos narys Audrys Šimas turi gyvenamos ir negyvenamos paskirties nekilnojamo turto, kurio vertė yra nedidelė.

Įvertinus šias aplinkybes, nenustatyta, kad nagrinėjamu atveju tarybos narys Audrys Šimas būtų turėjęs akivaizdžios ar tiesioginės finansinės naudos iš sprendimo projekto.

Duomenų, kad tarybos narys Audrys Šimas būtų veikęs nesąžiningai, pateikęs klaidinančią informaciją ar nuslėpęs reikšmingas aplinkybes, nenustatyta. Taip pat nėra nustatyta aplinkybių, leidžiančių daryti išvadą, kad jo priimti sprendimai buvo paveikti asmeninių ar su juo susijusių asmenų interesų. Nenustatyta duomenų, kad tarybos narys, eidamas pareigas, būtų siekęs tiesioginės ar netiesioginės asmeninės naudos sau, savo šeimos nariams, artimiesiems ar kitiems asmenims. Taip pat nenustatyta, kad jo priimti sprendimai būtų buvę nulemti privačių interesų ar kad jis būtų veikęs proteguodamas susijusius asmenis. Dėl to laikytina, kad A. Šimas nepažeidė sąžiningumo principo, nenusišalindamas Teritorijų vystymo ir aplinkos apsaugos komiteto posėdžio metu nuo sprendimo projekto svarstymo.

Vertinant objektyviai, tarybos nario Audrio Šimo veikloje neidentifikuota viešųjų ir privačių interesų konflikto požymių, o jo veiksmai atitiko pareigą veikti išimtinai visuomenės interesais. Dėl to laikytina, kad nesavanaudiškumo principas nagrinėjamu atveju nebuvo pažeistas.

Įvertinusi Komisijai pateiktų aplinkybių visumą, Komisija daro išvadą, kad nenustatyta duomenų, patvirtinančių tiesioginį ir akivaizdų tarybos nario Audrio Šimo ar jo sutuoktinės privatų interesą, todėl darytina išvada, kad Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto bei 11 straipsnio 1 dalies bei Kodekso 4 straipsnio 3 ir 7 dalies nuostatų jis nepažeidė. Nenustačius tiesioginio ir akivaizdaus interesų konflikto, nėra pagrindo svarstyti, ar tarybos narys Audrys Šimas tinkamai vykdė (nevykdė) pareigą nusišalinti nuo 2026 m. nekilnojamo turto mokesčio tarifų nustatymo klausimų.

Atsižvelgdama į tyrimo metu nustatytas aplinkybes, Biržų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 6 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 9 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Biržų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatų, patvirtintų Biržų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. T-147 „Dėl Biržų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatų patvirtinimo“ (su visais pakeitimais ir papildymais), 48 punkto 48.2 ir 48.3 papunkčiais,

n u s p r e n d ė:

1. Pripažinti, kad Biržų rajono savivaldybės tarybos narys Audrys Šimas dalyvavęs 2025 m. lapkričio mėn. 25 d. vykusiame *Teritorijų vystymo ir aplinkos apsaugos komiteto posėdyje svarstant* ir balsuojant dėl Tarybos sprendimo projekto Nr. TSP-271 „Dėl 2026 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifų“, kuris buvo svarstytas ir priimtas Savivaldybės tarybos 2025 m. lapkričio 27 d. posėdyje, neturėdamas tiesioginio ir akivaizdaus privataus intereso, nepažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatų.

2. Pripažinti, kad Biržų rajono savivaldybės tarybos narys Audrys Šimas nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 3 punkte įtvirtinto sąžiningumo principo, nes nenustatyta, kad pareigas eina nesąžiningai ar nevengia situacijų, galinčių paveikti sprendimų, kurie sukeltų visuomenėje abejonę, priėmimą;

3. Pripažinti, kad Biržų rajono savivaldybės tarybos narys Audrys Šimas nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 7 punkte įtvirtinto nesavanaudiškumo principo, kadangi jo elgesyje nenustatyta viešųjų ir privačių interesų konflikto požymių bei neįrodyta, kad sprendimas ateityje galės būti naudingas jam ar jo artimam asmeniui.

4. Sprendimo kopiją išsiųsti pareiškėjui (duomenys neskelbiami), tiriamajam Audriui Šimui ir Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

5. Sprendimą paskelbti Biržų rajono savivaldybės interneto svetainėje *www.birzai.lt*

Sprendimas gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo valstybės politikui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, dienos.

Etikos komisijos pirmininkė Irutė Varzienė